

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

1000 София
факс: 02/980 76 32
ул. „Екзарх Йосиф“ № 12

Администрация: тел.: 02/930 49 57;

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВС-7918	22-06-2018

ДО
**КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ
И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ
ВЪПРОСИ
КЪМ ПЛЕНУМА НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

ДОКЛАД

**от Боян Магдалинчев - представляващ Висшия съдебен съвет и член
на работната група за изготвяне на проект на Наредба за организацията
и реда за извършване на проверка на декларациите по реда на Закона
за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно
придобитото имущество и за установяване на конфликт на интереси в
органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората
към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В брой 7 от 19 Януари 2018 г. на Държавен вестник бе обнародван Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ). Със закона се уреждат мерките за противодействие на корупцията, условията и редът за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, статутът и функциите на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и взаимодействието на Комисията с други държавни органи и международното сътрудничество.

Съгласно § 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона, разпоредбите на глави пета (Декларации), осма (Конфликт на интереси) и петнадесета (Административнонаказателни разпоредби) се прилагат за служителите в администрацията на органите на съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието. Ал. 6 на същата разпоредба от своя страна предвижда, че организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси за органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието се уреждат с наредба на пленума на Висшия съдебен съвет.

Предвид законово регламентираното задължение на Пленума на ВСС, с негово решение по т. 24.1. от протокол № 9/22.03.2018 г. бе създадена работна група за изготвяне на Наредба по § 2, ал. 6 от ДП на ЗПКОНПИ. С решение по т. 27 от протокол № 11/12.04.2018 г. решението за създаване на работната група е допълнено, като съставът ѝ е разширен. В състава на работната група, освен представители на ВСС, бяха включени главните секретари на ВКС, ВАС, ПРБ и НИП, както и представители на ИВСС и съсловните организации на съдебните служители.

В изпълнение на посочените решения, работната група приключи работата си и изготви проект на Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието.

Настоящият проект на Наредба е изгotten на основание законовата делегация на § 2, ал. 6 от ДП на ЗПКОНПИ и с него се урежда организацията и реда за извършване на проверката на декларациите по реда на ЗПКОНПИ и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, ВСС, ИВСС и НИП.

Основна цел на Наредбата е да се защитят интересите на обществото чрез ефективно противодействие на корупцията в администрацията на органите на съдебната власт, създаване на гаранции, че съдебните служители в органите на съдебната власт, ВСС, ИВСС и НИП изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите. Наредбата създава предпоставки за предотвратяване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него и за повишаване на общественото доверие в съдебната система.

С оглед разпоредбата на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ, Наредбата е структурирана в четири глави – глава първа „Общи

положения“, глава втора „Декларации“, глава трета „Конфликт на интереси“ и глава четвърта „Административнонаказателни разпоредби“.

В глава първа „Общи положения“ са посочени целите на наредбата, принципите, които следва да бъдат спазвани при прилагането ѝ, кръгът на задължените лица, обстоятелствата, които следва да бъдат декларириани и органът, пред който ще бъдат подавани декларациите по чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ.

Глава втора „Декларации“ регламентира задължението за деклариране и вида на декларациите, които следва да бъдат подавани от съдебните служители, както и сроковете за подаването им. В съответствие с изискванията на ЗПКОНПИ е предвидено, че органите на съдебната власт, ВСС, ИВСС и НИП поддържат и водят публични регистри на подадените декларации при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни, като по отношение на декларациите за имущество и интереси публична е само частта за интересите. Ограниченията при публикуване на декларациите произтичат от законови разпоредби, с оглед рисковете от възможни злоупотреби с декларираната информация, особено в по-малки населени места.

Глава втора съдържа и подробна регламентация на реда за проверката на декларациите и имущественото състояние, която следва да бъде извършвана от назначена от органа по избора или назначаването Комисия. Предвид естеството на проверяваната информация е предвидено, че в състава на комисията задължително следва да бъдат включени един икономист и един юрист. Изрично е регламентирано, че членовете на комисията не участват в проверката на декларираните от тях обстоятелства, като в случая декларациите им се разглеждат с участието на резервен член на Комисията.

Назначената Комисия ще проверява и анализира информацията от декларациите за имущество и интереси на задължените лицата относно достоверността на декларираните факти. Проверката ще се извърши чрез прям достъп до електронните регистри, бази данни и други информационни масиви, поддържани от други държавни органи, с изключение на службите за сигурност, в случай, че съответният орган по избора или назначаването, разполага с такъв. В случаите, в които не е налице прям достъп, проверката се осъществява чрез изискване на допълнителна информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, органите на съдебната власт и от други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.

В глава трета „Конфликт на интереси“ се уреждат редът и условията за извършване на проверките за установяване на конфликт на интереси в администрацията на органите на съдебната власт, на ВСС, на ИВСС и на

НИП, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности и на експертите по чл. 55, ал. 2 от Закона за съдебната власт. В Наредбата се регламентират понятията „конфликт на интереси“, „частен интерес“ и „облага“, като легалните им дефиниции са съобразени изцяло с разпоредбите на ЗПКОНПИ. Въведените забрани и ограничения, свързани с изпълнението на длъжността за съдебен служител, както и ограничения след освобождаване от тази длъжност, кореспондират с действащата законова уредба. Определена е специфичната процедура, по която се образуват, извършват и приключват проверките за установяване на конфликт на интереси, както и основните обстоятелства, които следва да се установят. Предвидено е проверките за конфликт на интереси да започват по сигнал, подаден до органа по избора или назначаването или по искане на лицето, заемащо длъжност за съдебен служител. Сигналът като акт за иницииране на проверка за конфликт за интереси е подробно регламентиран, като са посочени реквизитите, на които следва да отговаря и източниците на информация които могат да бъдат приложени към него.

С оглед превенция на злоупотребите със сигнали като средство за нерегламентирано въздействие върху дейността на съдебните служители, е уредено извършването на проверка за редовността и допустимостта на сигнала, както и възможността да бъде изискано изрично потвърждение със собственоръчен или електронен подпис при обосновано съмнение, че сигналът не изхожда от посочения в него гражданин или организация. Предвидена е защита на подалия сигнала, като по този начин се гарантира, че лицата, подали сигнали за конфликт на интереси, няма да търсят неблагоприятни последици само на това основание.

Съгласно представения Ви проект на наредба, производството по установяване на конфликт на интереси се образува с решение на органа по избора или със заповед на органа по назначаването, след извършване на преценка за редовността и допустимостта на сигнала, в срок до шест месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. В Наредбата изчерпателно са посочени обстоятелствата, които подлежат на установяване, както и актовете, с които следва да се произнесе назначената Комисия и органът по избора или назначаването. Актът, с който се установява конфликт на интереси, може да се оспори от лицето, срещу което е образувано производството пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а прокурорът може да подаде протест до съда в едномесечен срок от съобщаването на акта, с който се установява липсата на конфликт на интереси.

Предмет на Наредбата са и правните последици при установлен конфликт на интереси - освобождаване от длъжност на съдебния служител, освен когато в закон е предвидено друго. С предлаганата уредба се постига съответствие между предмета и обхвата на проверките за конфликт на

интереси, предвидени в ЗПКОНПИ за лицата, заемащи висши публични длъжности и тези, отнасящи се до лицата, заемащи длъжност за съдебен служител, като същевременно се отчитат спецификите, свързани с кръга на подлежащите на проверка по реда на Наредбата лица.

Административнонаказателните разпоредби в глава четвърта на Наредбата предвиждат санкции съобразени с нормативно установените в ЗПКОНПИ. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието следва да бъде приета от Пленума на ВСС на основание § 2, ал. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

В действителност залегналите в представения Проект на Наредба процедури ще доведат до повишаване на административната тежест, доколкото същите предвиждат нови задължения за органите на съдебната власт. Същите обаче произтичат от закона, а не от предложения подзаконов нормативен акт. Работната група не счита, че приложението на Наредбата няма да доведе до ангажиране на допълнителни финансови и други средства.

Въпреки безспорното повишаване на административната тежест, Наредбата въвежда ясни и прозрачни процедури за извършване на проверката на декларациите по реда на ЗПКОНПИ и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, ВСС, ИВСС и НИП. Изложеното от своя страна ще въведе гаранции за превенция на корупцията в съдебната власт и ще доведе до повишаване на прозрачността и общественото доверие във функционирането ѝ.

Проектът не е свързан с въвеждане на изисквания на европейското право, поради, което не е изготвена справка за съответствие с актовете подлежащи на транспониране.

С оглед на изложеното, моля проектът на Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието да бъде включен за разглеждане в дневния ред на Комисията по правни и институционални въпроси към Пленума на ВСС. Моля, след провеждане на обществени

консултации, Проектът да бъде предложен за приемане от Пленума на ВСС.

Приложение: 1. Проект на Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и за установяване на конфликт на интереси в органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието;

2. Формуляр за изготвена частична оценка на въздействието на проекта на нормативен акт.

**ПРЕДСТАВЛЯВАЩ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ:**

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ

